

N° 51.

Birmdeena 16. (28.) Dezember

1868.

Mahjas weefis arri nahtofcha 1869ta gadda ar Deewa palibgu un jaunu swebtu samu zeku staigaks. Massahs 1 rubl., ar peeliftumu 1 rubl. 75 kap. Pa wosti peesuhthiz, tad tikkai i woi 2 nemin, bes peeliftuma 1 rubl. 25 kap., ar peeliftumu 2 rubl. Kas 3 un wairaf weena kwertä leel peesuhthiz, tam massahs Mahjas weefis 1 r. un peeliff. 75 l.

M a h d i t a j s.

Seffhemmes sinas. No Rihgas: par pagasta wald. lohnehm — par Woldemar k. darrihanahm dehl fuggofchanas. No Turkestanas: la meers tiggis ar Bucharem.

Ahrsemmes sinas. No Bremenos: par konjeronzi dehl Greekeem un Turkeem. No Estrelka walfes: ka neisdoobahs ar pahweitu fader-reht. No Stalias: leela nelaima weenas zuktas dehl, — aital 2 Stal-leschi us nahwi noterjati. No Rohnas: pahweita farunajchanahs ar Turku ministri. No Franzijas: par jauna ministru presidenti. No Greeku- un Turku walfes: par nemeeru winnu starpä. No Dohnabas walfes: sultana aplama pawehleschana. No Seemet-Amerikas: pah to faru ar Indianeefcheem.

Jittas jaunas sinas. No Rihgas: pah to darbä buhdamu jaunu katwiftu wahrou grahmata un pah negantibahm, kas us semnehm un Rihgä noieet. No Moskawas: pah wiltigas nauwas taistajem.

Jaunofahs sinas. Indeschu dühwe peh fawas tiggibas. Si Orubhijas. Bailigs notiffums. Kappa-wairajs. Sinna. Par sinu. Andeles-sinas. Peeliftuma. Krusta neseja. Monsieur de Paris. Laure un Swilpis.

Seffshemmes sinas.

No Rihgas. Widsemmes gubernijas waldischana, to ta kommissione pah Widsemmes semneeku buhschana, — lam Rihta-jubrmallu general-gubernators to usdewis — pah to luhguse, isfluddinajufe tahs te lassamas sinas, par to lohni, kas semneeku walstu walbineechem nosallama, un kas dibbinajahs us teem pagasta likkumeem no 19ta Februar 1866 § 43. Kad pagastis ar teem no wianas ezelteem pagasta preeschneekem fawä starpä paschi newarr salihgt pah to lohni, kas winneem jadohd, tad schee warr pagebreht 1) ka kad tai pagastä irr 200 woi masaf peeauguschä zilweti (wihreeschi woi seeweeschä, kas pee ta pagasta peerastiti un lai arri no schahdas woi tahdas dshwes-kahrtas) wissmasatu to lohni schä:

preesch pagasta wezzaka 10 kap., preesch pagasta teefas preeschsehdetaja 5 kap., un preesch pagasta preeschneeka un pagasta teefas peefsehdetaja 2 1/2 l. no katra pee pagasta peerastiti zilweta un ka 2) a. fur leelaki pagasti libds 500 pagasta beedrem, par katru par 200 pahrahi buhdamu pee tahm 1mä punkté peeminnetahm lohnehm japeeleef preesch pagasta wezzaka 5 kap., preesch pagasta teefas preeschsehdetaja 2 1/2 kap. un preesch pagasta preeschneeka un pag. teefas peefsehdetaja 1 1/4 kap.; b. tahdös pagastös fur 500 libds 1000 pagasta beedri, pee tahm 1mä un 2trä a punkté peeminnetahm lohnehm par katru par 500 pahraf buhdamu beedri japeeleef pagasta wezzakam, pagasta teefas preeschsehdetajam un pagasta preeschneekam, ka arri teefas peefsehdetajam pa 3, 1 1/2 un 3/4 kapeitahm, un beidsobt c. tahdös pagastös, fur wairaf lä 1000 peederrigi, par katru beedri, kas par 1000 pahraf, pee tahm 1mä un 2trä punktä a. un b. peeminnetahm lohnehm pagasta wezzakam, teefas preeschsehdetajam, preeschneekam un teefas peefsehdetajam par katru par 1000 pahraf buhdamu pagasta beedri wehl japeeleef 2, 1 un 1/2 kap. klast.

Wehl no Rihgas. Tas leelai dalkai muhfu lassitaju labbi pasihstams Woldemar tungs, kas tohti ruhpejahs selmeht fuggofchanu, taggad no tahla zetta pahrnahjis mahjä, jo winsch no augstas waldischanas isfuhthiz, irr reisojis pa wiffahm jubras-ohstahm Kreemu semme, Pinaos, Dabuds, Norwegé, Englandé, Franzija, Belgija, Hollandé un Wahz-

semme. Taggad winsch nodohmajis wiffas tahs sinna's un wehrâ leekamas mahzibas, to fawâ zellâ fakrahjis, rakstôs islaift. Ko Woldemar lungs jau agrakôs gaddôs us fuggoschannu sflubbinajis zaur ralskeem, to jau sinnam un to paschu winsch darra arri taggad un, kâ bîrdam, buhschoht arri latwiskâ wallobâ grahmatinu islaift pahr to paschu buhschannu. Ar waldischannas wehleschannu un palihdsîbu winsch grihb gahdabt, ka pa wiffu baltisku juhrmallu derigâs weefâs teef zeltas juhras sflöklas, fur mahzibas dohs netil ween matroschskeem, bet fur arri mahzih's fuggu buhweschannu un t. pr. Lai Deew's palihdsî labbai leetai?

No Turkestanas. Bucharas emirs taggad jau labbu laiku us Kreewu semmi turroht labbu prahtu; kadeht winsch tahds palizzis, pahr to taggad dabbutjam sflatbraku sinnu. Behdeja reisa, kad Kreeweem wajadseja us Bucharu eet, nebij wis wainigs Bucharas emirs Said Mustafar, bet zitti, kas tapat Bucharas emiram, kâ arri Kreewu semmei eenaidneeki. Emira pascha wezzalais dehls Rattitjura bij fazehlees prett fawu tehwu, mahnu-tizzigeem Muamedaneescheem eeteifdams, fa wiinna tehws effoht fabeedrojees ar teem netizzigeem Kreeweem un us tahdu wihst daschus fawa tehwa walstes gubernatorus (Wels) us fawu puffi dabbutjis. Tomehr schin nebehdigam dehlam wajadseja behgt preeksch fawa tehwa farra-pulkeem. Un kad tehws wiinnam paffat dsinnahs un gribbeja to notwert, tad patlabban dabbutja sinnu pahr dumpi, kas ohtrâ walsts puffe fazehlees un kas kohpâ sinnajahs ar wiinna dehtu. Emiram nu bij behdas leelas, ihpafchi pahr to jauno dumpi, kas tam warreja leeliski sflahdeht un zaur to nu wiinna dehlam rohlas palikka atkal watligakas un driht tas sadabbutja few labbi leelu spehtu. Schinnis fawâs behdas emirs luhbsahs palihdsîbu no Kreeweem. Kad nu zaur to nemeeru Bucharâ lihdsî tam neween Kreewu andelei bij leela sflahde, bet daschi dumpineeku pulki ar faweem eerohtscheem bij lausufchees Kreewu rohbeschâs eefschâ, tad Turkestanas general-gubernators arri labpraht steidsahs emiram palihdsîeht atkal meeru gahdabt wiinnâ semme. Un jau no pirma galla tas pilnigi isdewahs. So tilko ta sinna ispaudahs, fa Kreewu pulki effoht tumu pee rohbeschahm, tad emira dehls kaphahs atpaffat un wiinna farra-pulki tâ isklidâ, fa til kahdi 600 ween pee wiinna palikka. Tam nu weenâ puffe us tahdu wihst paglabbtam emiram isdewahs fawus zittus eenaidneekus pagallam uswarreht, tâ, fa tam nu til atlikka uswarrejams wiinna pascha dehls, tam jau atkal bij 6000 farra-wihri. Taggad tam nu wirsâ gahja no weenas pusses Kreewi un no ohtras pusses wiinna pascha tehws. Ittin weegli Kreewi aisgabja lihdsî Karfschi pilsehtai, tahlu Samarandâs deenwidôs, to uswarreja un emira dehls aisbehga. Bucharas emirs par tahdu leelu palihdsîbu reisu reisahm general-gubernatoram sflittjis

fawu pateizibu un warr gan drohschi zerreht, ka ar Bucharu taggad buhs pastahwigs meers; jo kad ta eekarrota semme lihdsî ar Karfschi pilsehtu tiffa atdohhta emiram atpaffat, tad tee gan sflaidri warr nomanniht, fa Kreewi netihko pehz jaunas semmes, bet til pagehr waffigu andeli.

Ahrsemmes sinna's.

No Bremen's telegrafa sinna nahluse 10tâ Dezbr. schahda: no Berlines pa telegrafu sinna atlaifta schurp', fa buhschoht Greeku un Turku sflibdina deht konferenze kohpâ faeet Ciropas leelwaldischannas. No Wihnes atkal zitta telegrafa sinna falka, fa Kreewu semmes waldischana to padohmu effoht dewuse, to sflibdi Ciropas konferenzei preekschâ list un Pruhfschi to padohmu uesteifuchî, waffara walstes (Franzija un Englande) un Ghsitreiku walste to peenehmuschas un Stalia arr' ar to bijuse weenâ prahtâ. Ko sultans par to dohma, to wehl nesinnoht.

No Ghsitreiku walstes raksta, fa wehstneekam grahnam Trautmansdorf, kas us Rohmu pee pahwesta sflittis, nefa neisdohdotees konfordata deht faderreht, jo garrigeo tehwi pastahwoht us sawahm wezzahm waffahm un brihwibahm. Us tahdu wihst jau Ghsitreiki tapat paliks sfleschineeki pahwestam, kâ taggad Stalija jau irr, jehschu gan Ghsitreiku keisers nofauzahs par apustulisku gohdibu. — Ko darriht, wezzeem laudihm reehj jaunas ne-eerastas leetas, lai tahs arri buhtu desmit reis labbas nêlâ tahs wezzas. Bet woi tad to wezzischi deht arri teem jaunakeem, kas arween us preekschu dsennahs, arri buhs pee tahm nepanessamahm wezzahm buhschannahm palikt? Kas to dohd. Tâ nu Ghsitreiku garrigeo tehwi arr grihb palikt pee mihtas wezzas eerastas buhschannas; jo turklaht ta jauna buhschana wiinneem sflahdi ween darra, jo ta teem atneem dauds gohda un warras. — Ka Ghsitreiku waldischana wiinnu deht nekahpsees atpaffat pee wezzas tumshas un netaisnas buhschannas, to gan warram tizzeht, — lai gan arri tâ jau papilnam darba ar laizigahm buhschannahm pee saweem nemeerigeem pawalstneekem, fur atkal katra tauta kahro palikt pee sawahm tehwu-tehwu eeraschahm, — ihpafchi Bohlt Galizija. —

No Stalijas. Klau, kahdi liffumi zittâs semmes! Bolonja pilsehtâ tai 24tâ Nowember no pascha rihta agri krohna nodohschannu eenehmejs ar 12 schandareem dewahs us kahdu semneeka mahju, Bolonjas ahrpilssehtâ, no ta semneeka eedsiht muitu, to kas negribbejis maffah par zuhlu, to preeksch sawas mahjas bruhles sflattejis. Semneeks aisrahdija us liffumu, kas nofalloht, fa nekahda muita ne-effoht jamalfa par zuhlu, to preeksch fewis un ne preeksch andeles, sflakte. Krohna nodohschannu fanehmejs pastahweja pee sawa prahta, liffa to zuhlu nofihlahht un west prohjam. Tê nu bij sapulzejuschees wehl zitti semneeki un pilsehtneeki, kas dus-

mobamees un lahbedamees schandarus lihds kasarmeit pawaddija. Zehschu të nu netahdi warras-darbi ne-notikka, jo semneeki ne wis us schandareera, bet til us ministereem lammaja, — tomehr atskrehta pulks grenadeeru, kas, kad fanahlfuschee tublin nebehga prohjam, schahwa wakkä, un noschahwa 2 un eewainoja 13 semneekus. Tas bij weenas zuhkas deht! No fashautajeem arr 5 effoht mirruschi. Leels trohffnis un leela ismekleschana taggad tur effoht.

Wehl no Italias. Attal diweem Italeescheem, wahrda Ajuni un Lazzi, Rohma nahwes sohds nospreests. Dauds behgti, kas no pahwesta walsts eebehguschti Italias walste un arr zitti Italeeschi, ministeru presidentu Menabrea luhguschti, lai jel gahdajohht, ka teem diweem tittu dschwiba taupita un Menabrea effoht apsohlizees, wiffä spehla pah to ruhpetees, la teem tas nahwes-sohds teel atlaists.

No Rohmas rakstita kahdai Londoneeschu awisei schahda sinna: Kad tas Turku ministers Tuad Pascha pehz sawas atweeffetoschanahs pahwestu apmekleja, tad pahwests firsnigi winnu usnehma un itt draudsigi ar to farunnajahs. Pahwests tam fazzijis, ka sultans effoht weens no teem labbaka-jeem Giropas walbineekeem tai buhschanä, ka katto-teem pilnu tizzibas meeru sawa walste nowehloht. Un kad Tuad Pascha fazzijis, ka sultans nosche-lojohht, ka winsch pa Giropu reisobams newarrejis pahwestu arr apmekleht, tad pahwests pasmeedamees tam atbilbejis ta: „Kas sinn, woi es winnu kahdu-reis Konstantinopelä neapmekleschu? Suhhs gan sinnat, ka Kristus man wiffu to semmi nodewa, ka manna walstiba steepjahs lihds pat Dardanellehm un wehl tahlak un tomehr sultanam pah to naw to bhtees.“

No Franzijas. Parihse attal fazelti jauni ministeri, jo ir të ar winneem täpat eet, la zittur, fur ifgads ministeru un tautas weetneeku fanahlfchana teel turreta. Schee jaunee ministeri effoht ihstee meera-draugi un tee gribboht arri Rohmu ar Italiu falihdsinaht. Bet Rohma tahdu meera-pee-dahwaschanu nemshoht par launu, jo winnai til tahds warroht buht par draugu, kas neweenam zittam naw draugs. Un Franzija ne-effoht Rohmai ween draudsene, bet arri zitteem un tadeht ar tahdu falihdsinaschanu gan nefas neistilshoht.

No Greeku un Turku walstehm. Pah to strihdi, kas taggad Turkeem ar Greekeem iszehlees, awises dasch' daschadi raksta un newarr saprast, kas ihsti to sultanu satrazzinajis, tahdu schkehrfi Greekeem preekschä schaut. Kandijas dumpis jau til ilgi plohsijees un sultans deesgan labbi sinnajis, ka no Greeku semmes leela palihdsiba dumpineekeem nahlfuse un tomehr winsch to pazeetis un naw nekad ar bahrgeem wahrdeem prett Greeku waldischanu fuhdsjees, lai gan tam flahde notilluse leela un tehreshana hijuse warrena. So dumpineeki turrejahs firdigi un Turkus daudsfreis uswarreja ta, ka karsch

lehti newarreja wis beigtees tapehz, ka no Greeku semmes peenahza wiffadas waijadstibas klast. Sin-nams, ka sultans daudsfreis Greeku waldischanai to wainu pahmetta un to draudeja, tomehr wehstneeki arween palikka sawa weeta. Bet nu taggad, kad dumpis jau gluschi pee galla, nu ar reisi Turku waldischana ferrahs Greeku waldischanai pee apfalles un kleebs: „Bot dsirdi tu, laupitaju aisstahwetajs, woi tad nu weenreis nebuhs laiks, ka sawus nebehdoneekus sawalbi? Ja to nedarrisi, tad tew ees flikti! Klauft nu, to tew usdohschu: 1) Tew buhs saweem karra-waddoneem aisleegt palihdsieht Kan-deescheem lihds dumpotees, 2) tew buhs pakaut, ka tee Kandeeschi, kas us sawu semmi aisbehguschti, warr nahht mahja, 3) tew nebuhs pakaut, ka tee 3 sinnami fuggi dumpineekus un karra-waijadstibas wedd us Kandiju, 4) tew japaweht, ka teel sohdti tee, kas la rasbaineeki uskrittuschti manneem pawalstneekeem, Sihra pilsehtas un zittas weetas Greeku semme un ka flahde teel atlihdsinata to nowauto paklat palikluscheem un 5) ka us preekschu wairs tahdas leetas nenoteel. Ja to neapfohles pa til un til deenahm, tad sawu meera-wehstneeku no schejenes padstischu un sawu no turrenes aizinaschu mahja?“

— Lai nu sinnams, sultans, schahdu sinna ar smal-teem wahrdeem aislaida, tomehr tas tilpat daudj nosihme. Greeku waldischana nu gan tahs 2 pirmas punkttes apachmusehs isdarriht, bet tahs zittas ne un tadeht arr irr notizzis, ka sultans draudejis. Teiz, ka weens Greeku karra-fuggis ar kahdu Turku fuggi us juhvas jau effoht schahwuschees un arri to falka, ka sultans pawehleschanu fuhthjis us Bukaresti un us Belgradu, lai wiffus Greekus no turrenes raidoht prohjam, — pah to wiffi zittu semmju wehstneeki effoht palikluschi launt un kohpmanneem zaur to usgahjuschas leelas behdas. Greeku wehstneeks no Konstantinopelä aiseedams, effoht tohs aisstahwetaju walstu wehstneekus luhdsis, us preekschu Greeku pawalstneekus të Turku semme aisstahweht, bet Franzijas wehstneeks effoht aisleedsees. Bitta sinna stahsta, ka Italias wehstneeks effoht usnehmees Konstantinopelä sinnaht pah teem 200 Greekeem, kas prozessu deht tur effoht zetumä. Sin-nams, taggad, kad wehstneeki atstahjuschees, abbahm tautahm weenai no ohtras jafargahs un fuggaem us juhvas, kad tee fateekahs, irr ta teefa, eet spehlos, fur tas stiprakais to wahjalo panemm few par laupijumu. — Bet nu arr latris wehstu-fahrigs prafshs: woi buhs Greekeem karschs ar Turkeem, woi nebuhs wis? Atbilde: kas to taggad wehl warr sinnaht! Zif sinnam, tad to warram fazzijit, ka wiffi Giropas walbineeki nodarbojahs ar to, padohmus dohdami un flubbinadami, lai strihdneeki weens ohtram peefahpjotees un lai paleefoht pee meera. Zittas sinnas arri to falka, ihpafchi Wahzsemneeki ta runna, ka winneem nemas nebuhtohht pretti, kad tas karschs pateesi iszeltahs, jo tad teem nemeerigeem

Franzuseem, kas arween tiblojohit us Wahzsemmi gabstees, buhtu zittâ mallâ darbs, kur sawas karstas affinis atdsiffinaht un tee Wahzsemmi liktu meera. Bet mehs fallam, ka karschs buhtu wisseem til par gruhribu ween.

Wehl no Turku semmes. Kad Greeku walschana bij kuggi subtijuse us Konstantinopeli, ar to lai wiinaas wehstneeks no Konstantinopelas pahrbrauz mahjâ, tad Turki naw lahmujschi tam kuggim eebraukt ohstâ, bet wehstneekam peedahwajuschchi Turku kuggi, ar to tas warroht aisbraukt. La ta sijnws eenais! Turku wehstneeks ar Franzuschu pastes-kuggi no Atehnes pahrbrauzis.

No Dohnawas walschem raksta, ka Turku sultans, kad taggad pats no sawas semmes wiffus Greeku pawalstneekus israidijis, pawehlejis, lai Rumaneeschi un Serbeeschi bes kaweschanahs arri tapat darroht. Arri sultans wehl dohma pastahweht pee sawas wezgas warras un agrala spehla, tomehr tizzam, ka të wiinam schoreis wilfees. Netizzam, ka Rumaneeschi un Serbeeschi pehz wiina prahta darrihs, lai gan — pehz wezza eeradduma — sultans pahrschahm semmehm arri irr kâ pahrwaldineeks.

No Seemel-Amerikas sabeedrotahm walschem. Tur ar teem Indianeescheem wehl weenadi effoht jafarro. Karschs effoht breefnigs un affinais, jo, kâ jau sinnam, weeni ohstreem, ko rohkâ dabbu, dsihwibu netaupa. Lai schahdam pohsta karram tal weenreis buhtu gals, tad generalis Schermannis effoht padohmu dewis, tohs Indianeeschus pilnigi isdeldeht, t. i. wiinau zeemus nodedsinahht un tohs Indianeeschus, ko rohkâ dabbu, aiswest us tablu appabbalu un peespeest tur us weetas dsihwoht. Lai nu to warretu isdarriht, tad Schermannis atkal dewis tahdu padohmu, lai wiffu Indianeeschu buchhanu atwehloht karra-ministerijai. Kâ dsird, tad generalis Grant, nahlamais presidente, schim padohmam pilnigi peekrittis un tadeht, ka ar teem Indianeescheem taggad weenadi neweers, negribb pakaut kahdus karra-pulkus no deenesta atlast.

Rittos jaunus sinas.

No Mihgas. Augstizeenigs biskapa kungs Dr. Ullmann, kas taggad Walkâ dsihwo, irr sinnamu darrijis, ka winsch effoht usnehmees gattawu taisiht to no ta nomirruscha mahzitaja Neiken eesahktu un darbâ atstahktu latwistlu-wahzu un wahzu-latwistlu wallodas-jeb wahrdu-grahmatu (Lexicon) un zerrejohit pa diweem gaddeem to pawiffam pabeigt. Biskapa kungs tadeht kuhds wiffus Latweeschu wallodas prattejus, lai ar saweem wahrdu krahjumeem un turflaht peederrigahm sinnam wiinam pee schabarba palihds. Irr gan japreezajahs pahr to leelu miblestibu, ko wezgas zeenijams Tehws us muhsu tautu turr, ka wiinaas wallodas deht wehl paschâ sawas dsihwes wallarâ tahdu grubtu publiu usnehmees.

Wehl no Mihgas. Ar leelu preeku dsirdam, gandrihs no wiffahm puffedm leezinoht, ka ruddens-schja stahwoht labbi un ka warroht zerreht nahlofchu gaddu peedshwoht par labbu gaddu. Lai Deews to dohd, wifs stahw wiina sinâ un spehla. Schis gads gan rahdahs grubts gads un truhziba nabbagus lautiaus speesch tohti; tomehr tizzam, ka, kas Deewam ustizzahs un pee wiina turrahs, pohstâ ne-ees. Ka ne wisseem ta tizziba irr tahda, to redsam un dsirdam isdeenas! Noteel sahdsibas un warras-darbi netil ween pilssehtâs, bet arri us semmehm tahdâs wid-dâs, kur lihds schim tas nebij dsirdehts. Lautineem wajagohit nakti sawu meegu kawehht un sawus sweedru augtus apwatteht. Woi tâ wajadsetu zilwekem no zitteem zilwekem bihtees? Kahdu gallu un kahdu algu tahdi sagaidihz, kas Deewu atmettuschi un pehz ta redsama, isnihstuma dsennahs us grehzigu wihs!!

— Ka Deewam schehl, tas pateest noteel un ka tahdi swehra zilweli atrohda, to israhda tas notiffums, kas nupat 9tâ Dezember të Mihgâ gaddijahs. Piter-eelâ № 4 pehz pufdsdeenâs pullst. trijôs ee-eet 3 kâ kungi isgehrbuschees un deenestneezi weenu at-rasdami, to jauta, woi ar kungu warroht runnahht dabbuht; bet kad ta atbild, ka kungs ne-effoht wis mahjâ, tad weens no teem wiinai praffa rakstamas leetas, kungam kahdu sinu usrakstihht. Meita to paklausa; un kad tas aprakstihu un salohzihu papihri pehzak meitai kneeds, tad ohtris ar nasi tai dsiffi eegreesch rihle, — bet nu ar' fleplawi dsird kahdu nahkam un bes ka buhtu ko dabbujuschchi laupihht, aisbehg prohjam. Knappi warroht zerreht, ka deenestneezi wehl isahrseschoht. Wiina isfazzijuse, ka weenu rasbaineeku effoht pasinnuse. Lukt, kahdi swehri tahdi zilweli warr palikt, kam tizziba naw firdi!

No Moskawas. Të no dascheem zilwekem lohpa irr atremtas 580 wiltigas naudas biffetes no 3 rubtu gabbalâ, un kuhds ar tahm 40 zilweli apzeetinati. Schahs wiltigas naudas biffetes effoht taisitas Sarajewa zeemâ, Swenigorodes aprinkti, 25 werstes no Moskawas, tur arri atradduschchi faleelamu drikkera preffi un uppê paglabbetus diwus amiaus, kurru weenam to jaunu 3 rubtu biffetu sijnmes un ohtram wezza weena-rubta sijnmes bijuschas eegraweetas un us kurrahm tee jau leelu pulku wiltigu naudas papihru taisijuschchi. Tee ihstenee wiltus meisteri wiffi jau effoht zeet'.

Jaunahs sinas.

No Orenburgas. Andele ar Buchareem eet arween wairumâ. Weena karrwane ar sischu prezzehm no Tschendes paklabban irr jekkâ.

No Giberfeldes. Të dandfina, ka tahs pagaidu stansles pee Sonderburgas un Dippelas us pawehleschannu taggad jabuhwejoht pilnigi tâ kâ wajaga.

No Wihnes. Të stary zittahm sinnam no Konstantinopelas arri irr nahkuse tahda, ka sultans pawehlejis, ka teem Greekem, kas wehl 14 deenas usturrotees Turku walsch, japaleloht par Turku pawalstneekem; seewischas no scha likkuma swabbadas.

No Florenzes. Schè atnastuse sinna no Kapreas fallas, ka Garibaldis drihs buhschoht reisohht us Spaniju.

No Nobmas. Des teem wehl diweem Njano un Vazji us nahwi noteefateem Italescheem, wehl zitti peeji irr noteefati us tahdu sohdu, ka teem wissu muhschu japaleef zeetumà.

No Parishes. Dird, ka us to sinna, ka Kadiffè hij dumpis fazehlees, wezzas fehnineenes Isabellas aistahmetaji tè sapulzejahs kophà un generalis Bezuela gribeja us Spaniju reisohht. Stahsta, ka Madrides tuwumà effohht karra-eerohtschi 18 millionus realu wehrtibà sakrahti, kas Isabellas draungeem peederresusch, bet polizeja tohs wissus apfihlajuse un zeetumà liktuse dauds fehnineenes aistahmetajus. Bistapi un preesteri arr dauds naudas kaisohht, lai nemeers warretu wairat isplattitees un jaar to effohht daschadas kibbeles dshwè un andeles buhschanà fazehlfuchahs.

— Keiser's to senatori Lavalette taggad eezehtis par ministernu presidenti Mustira weeta.

No Madrides. Dauds teel runnahs pabr to erzogu Montpensier, ka to warretu par fehninu zelt, so tas itreis, tad Isabella aplam darrijuse, stahwejis us pawalsneeku pussi un labbal wissu gohdu aistahjis, nekà padeweess tahdeem liktumeem, kas pawalsneekem pretti.

— Kamehr dumpineeli Kadiffè padewuschees, tur wiss attal irr pee meera un sinnamà kahrtà.

No Konstantinoveles. Sultans Omer Pascham pawehlejis, bes kaweschanahs karu sahht Greeku semmè tad, tad Greeku barri sahht nahst pah rohbeschahm.

— 21. Dez. (telegr.). Kahda awise daudsina, ka Greeku semme sipri rikhojotees us karra.

No Korfu fallas. Schè nahstuse tahda sinna, ka Greeku ministernu nospreedusch, wissus leekohs karra-pultus taifht us kahjam, tautas gwardus isrihohht, arri 10 batljonu Greeku, kas Turku pawalsneeku un wehl daschus zittus pultus isrihohht. Atehnes awises us to ween pastahm, ka waijagoht Turkeem pilnigi duhres rahdiht un pee Epirus par rohbeschahm eet pahri winnu semmè eeffhà.

No Berlins. (21.) 9. Dezbr. Patabban telegrafs tè atneffis tahdu sinna, ka Greeki ar Turkeem jau paleehohht labbatà prahtà un ka karshs neisjelschotees wis.

Indeeschu dshwe pehz sawas tizzibas.

VII. Kà Indeeschi sawus flimneekus kophj un mirruschus glabba.

(Stat. N 41. Beigums.)

Tikthd Indees flims paleef, to wiss papreefsch irr jaismelle, no ta schi flimmiba zehlfuees, woi zaur deenu nolifschanu, woi zaur paschu wainu; ja flimmiba rahdabs us mirschanu, tad jaisfchirr, woi nahwe nahs ihstà laikà woi nelaità. Nahwe, kas ihstà nahf, irr no Brahmano-likta un scho liktumu neweens newarr pahrgrohht, bet nelaita nahwe irr grehzigu darrischanu anglis, un warr zaur zeremonijahm jeb sahlehm aistaweta jeb pawissam aisdshita tapt. Tapehz netohp tuhlin datters, bet burwis pee flimneeka pasauts, kam janofakta, kuru dakteri jeb ahrsti buhs aijnahht. Kamehr tas weens pehz doktero eet, tiklam ohts noert pee brahmina, tam faziht, lai septinàs deenàs nahwes usmarrefchanas zeremonijas isdara, pee kuras daschadas leetas ar sawadeem teikumeem jeb perschahm tohp uggunt dedfnatas. Ja schahs leetas us to pussi degg un sprakfch, tad flimmajam jamirf, — tur nelihof itt nekàs. Pa to starpu datters atnahf, fataifa sahles, un kamehr flimmais tahs eenemm, burwis mahjas-preefschà sawu darbu dfenn, lai ar to deenu dufmibu, kas apfalsch pasaulè dshwojohht, nogreestu, tad flimneeks zaur sahlehm no nahwes taptu isglahhts. Ja flimmiba nemittahs un

redf, ka flimmais nahwei pretti eet, tad to ar swehto uhdenti aplaista, jeb padfirbina, lai no grehkeem walkà taptu; jeb, to gan mihti lassitaji pawissam newarrehs tizzeht, sawà apstulboschanà tee peewedd gohwi pee flimneeka, eedohd tam gohws asti rohla, lai to turr, kamehr nomirf, ka deewiba, kas eelfsch gohws mahjojohht, mirreja dwehfeld tuhlin noneffohht debbests. Pa to starpu draugi un raddi ap mirreja gultu sapulzejahs, — kledf us saweem deeweem, bet tee nepalihof, fahst few truhstis, ispluhz mattus. Slimmais patè no nahwes-bailehm mohzihts stattahts bailigi aplahrt un subdsahs pah nahlamu schirfchanu. Sirds-apstunafschana tam pazest sawu balst un to pasuddina. Wan ferrahs pee ta druzin labba, to dshwodams dohmajahs darriz, bet balles no ta neatstahjahs. Ja winsch wehl warr, tad wehl dohd schfinkibas elku-basniyahm un brachmineem. Kautschana un breshschana irr pee mirreja gultas, kamehr tas idseest. — Zit laimigs irr krisihts, kurra palhdshiba allasch un wisswairat behdàs un flimmibas, ih-paschi nahwes stundà irr tas siprais Jehaba Deews, un ka mirdams warr gamileht: „Nahwe, kur irr tawes dselons? esse, kur irr tawa uswarrefschana?“ — Baldees Deewam, kas mums to uswarrefschanu dohd zaur Jesu Kristu. — Bet ne wisseem Indeescheem irr tas labbums, mahjàs starp sawejeem nomirf, kur tas taf jel ahrigi sawas betdsamahs stundas meerà warr pahrlaist. Wisswairat teem, kas ap Ganga uppi dshwo, tahds meers netohp palauts. Scho uppi par tit swehtu turredami, tee arri tizz, ka tam, kas pee uppes krafta nomirf, dwehfele tuhlin effohht staddota no wisseem grehkeem. Tapehz flimneekus tur nonef un dubtainàs weetas noleef, papreefsch wehl arween daufreis uppe eemehrdami un ar swehteem dubteem apschakstamadami. Tur nelaimigajeem jagult deenu karstà saul, nakti faltà miglà, un jamirf, ja arri zittadi wehl neubstu mirruschi. Ja kahds tohs grihb schelohht, tad tahdam teel atbildehts: „Slimmais irr schè preefsch mirschanas; tam newaijag wais ilgal dshwoht; schè winsch drihs warr swehts tapt.“ Wehrni nefs sawus wezzalus, wezzaki sawus flimmus behrnus us Ganga mallu, un ja behrns kahdu reis pehz palhga fauftu, tad to apfluffina fazzidami: „Das irr swehtigt, mans dehl, Ganga mallà nomirf.“ — Mirrejam wehl dshwam effohht jau ustaisa fahrtu preefschi wiina azzim un daschureis noteef, ka tas til ween dohmahs nomirruschais us fahrtu, kur tohp dedfnahs, wehl atmohstahs. Dee, kas tur apfahrt stahm, tad to turr par no sawna garra apfehhu un nofft to ar bambus meetu gluschi pagallam. Kam naw til dauds mallas, ka warr fahrtu ustahht, kas lihkam tiklai galwu nobesdina, — paschu eesweesch uppe. — Tohs pelnus jeb kaulinus, kas pee fahrtu pahri paleef, zitti gan daschàs weetas faleef mahla pohdà un noglabba appafsch kahda afmins.

VIII. Indeeschu dohmas par dwehfeles nemirfibu un muhschigu dshwofschanu.

Pee zilweta mirschanas daschreis staidri parahdabs, woi tizziba nahwi, woi nahwe tizzibu uswarr. Kad mehls stahwam daschbrihd pee kahda deewabijiga kristita zilweta mirschanas-gultas, tad tur eeraugam pilnigo gohhibu, kas irr kristigat tizzibai. Tur tu nedirdeht nekahdas leelas schelofschanahs, nekahdas kaulschanahs un leelas bailofschanahs, bet preezigu zerribu, ka nu drihs no wissahm behdahm, no wisseem grehkeem un wiinu kaposchanas atwabbinahts, mirreis us Jehwa mahjahm atgreesfees, tur neisfaktamà preekà un gohdà muhschigi dshwoht. Turpretti paganam tahdas zerribas nemaj naw. Wan arri Indeeschi sinna un newarr leegtees, ka zilwelam dwehfele lihof ar meefu nenomirf, bet to wiini wehl nestun. La tai ihst pehz nahwes fahfees, tapehz, ka wiinneem naw Deewa wahdu. So tad nu wiini jerre un dohma par dwehfeles dshwo-

fchanu? Winni gan arri mahza, ka ne wisseem weenabi pehz nahwes klafees; — winni muhschibas likteni us trihs sortehm ischirr: 1) Taisnee, kas no paschas behribas deewabizigi un tizzigi dsihwojuschi, sinams pehz paganu liktumeem, wissus bauuschus turrejuschi, baggatas dahwanas dewusch, un to wissu darrijusch nekadu lohni woi atmassu gaididami, — tee nomirsoht sweht; winnu dwehsele pilnigi no meefahm atschirrah; 12 deenas gan wehl winnai gaisa effoht aptahrt jastaiga un tad ta arri preefsch mirruscho fohga, ar wahrdu Yama (Dharma, Samana) teekoh westa, kas pahf scho spreeschoht; het tad, ja flaidra teekoh atrasta, ta ee-rijoht debbest, nogrimsoht eefsch Deewa ta, ka pehzak ka Deews paleefoht, — no paschas wairs ne neela ne-effoht. 2) Pufstaisnee, kas arri dauds labba darrijusch, het tik ween gohdu preefsch zitteem, jeb tahdu atmassu gaididami, nahsoht paradisje. Bet winnu alga teem tohpoh dohta pehz labbo darbu mehra; zitti no winneem tohpoh atpaffak stelleti un winnu dwehselehm tad pa tuhstosch reisehm zaur daschadeem swehream jaet, winnu meefas jadshwo, kamehr tabs beidsot par jaunu attal zilweta meefas nahsoht un tad dsihwodamas beidsot warroht woi debbest, woi muhschigas mohlas noseluth, ta ohtru reis zilweta meefa buhdamas labbus darbus darroht. 3) Desdeewee, beidsot teekoh jan tuhli pe mirschanas no faunajeem garreem aiswesti, safeet un ar breesmigahm mohzibahm augsta fohga preefsch stahditi. No scha tee tohpoh tablt gaisa aisdshiti, kur tee tiffusch, mellejoht zitteem stahdi darriht un tohs sawejus tuhsojoh beedeht un mohzilt. Kad winni sawu grethu sohdbas mehru iszeetusch, tad arri winneem effoht swehru jeb lohpu meefas janah, kamehr beidsot woi debbest woi est nopelnoht. — Tahda zerriba nomirst Indeeschi, ka teem attal swehru jeb lohpu meefas buhs jadshwo wirs semmes. Tapehz arri paffak palizzei weenumehr kanz par saweem nomirruscheem, kamehr ween tee tohp paglabhati.

Ta mehsh iksumä Indeeschu dsihwofchanu no paschas dsimfchanas lihds mirschana effam pahstattijusch. Mehsh redsam, ka winneem pehz sawas tizzibas wehl grubtati bauusch, ne ta mums pehz muhsu tizzibas. Dsirdejam arri, zil tee stipri zihnijahs, wissus tizzibas likkumus peepildit, un ka breesmigi daschi mohzahs, swehti tapt. Bet no sprohtam arri, ka winni ta zihnidamees un mohzidamees itt nefo labbu ne-remanto, tapehz ka to meera-zekku winni nepastit un pestifchanas gaismu winni nered. Tadeht nefad mehsh distal un flaidral arri sawas tizzibas un kristigas draudses jaukumu, gohdibu un glihtumu newarram apstattit, ne ka Indeeschus usluhdodami. Mums Deews irr parahdiz to, ko aqs neware isprast un nefahds prakhs jeb padohms izgudroht. — Lai tad tas muhs wissai stubbina, sawu dahrgu mantu glabbat ar neapganitahm rohlahm un arri no sawas pufses zil spehjam palihdeht, ta teem nabbageem tablas semmes tas preezas wahrds tohp fluddinahts, ta arri tee warr nahkt pee swehtas ewangeliuma gaismas. Paldees Deewam! dauds jau irr nahkufchi, het wehl dauds millijoni staiga tumfiba un nahwesehna. Ruhgum to debbest Rehninu un dwehsetu Ganu, lai jo drihs melle sawus apmaldeuschus pawalstneelus un sawus no willa isklidimatus, apstulbotus, nomehrdetus, het ar affinim dahrgi atpirtus jehrius.

P. 511.

3f Grubstias.

Missjonaris Zaremba 1832 apmekleja Schemas kas pilsehtu Grubstia, kas peeder pee Kautastias. Schimm pilsehtä dsihwo Armeneeschi. Ugrak Armeneeschi peederreja pee kattolu tizzibas, het jau

festä un septitā gabbu simtent no kattoleem aischschirufchees. Winni sinams gan wehl par kristiteem turrami, het tomehr daschdaschabi eefsch tizzibas irr fajullusch. Winni par prohwi noliktas swehtku deenas jehru gnokauj deht rehlu isdelbeschanas.

Zarembas Deewa wahrdu fluddinashana kehrah pe Armeneescheem, ihpafchi pee weena wihra, Sarkis Hambarzumow wahrda. Schis wihrs labbas tizzibas mahzichanahs deht dewahs us Sggaunu semmi, kur diwi gaddus mahziahhs, ta ta Rehwelē ffohlmeistara effamā warreja gohdam pafstahweht. 1841 wiasch atpaffak gabja us tehwiu un tur weenu ffohlu grunteja, kas no dauds behreem tilka apmekleta.

Wehl wiasch us to nedohmaja, no sawas draudses schirtees. Bet kad Hambarzumowam arween wairaf to Armeneeschu peebeedrojahs, tad Armeneeschu wissaugstakais mahzitajs tohs nolahdeja un istuhma.

Winni nu waldischanu luhbsa, lai teem kanzjoht, Ewanjelijuma tizzibat peemestees. Waldischana sawa un ta tad winni mums palikka par tizzibas beedreem. Pawissam toreis bija 314 dwehseles. Bet nabbageem neweena mahzitaja nebij. Tadeht daschu gabbu winni newarreja ne pee swehta walfarina eet, ne laulati tilt un ta pr.

Ta ffohla, ko Hambarzumow gruntejis, dabbuja weenu ohtru ffohlmeistaru, Emma nuel's Birbarjanz wahrda. Semm scha wihra ffohla stipri sahfa felt. Tas pats arri swehtdeenäs, pehz pufsbreenäs, Deewa wahrdu turr.

Sinnams ka ar to newarr peetik. Tadeht japreezajahs, ka taggad Lehrpatos weens Armeneeschu jauneklis mahzitaja ammatu studeere. Saunellam Israels Dolukanjanz wahrda. Wiasch drihs buhs istudeerejis un tad laikam Schemakas pilsehtä paliks par mahzitaju. Taggad mahzitajs no tableenes, no Mis-Kautastias, atnahkt weenreis par gabbu. Ta irr taggad wissa winnu dwehseles kohpschana.

Waldischana draudsitei weenu plazzi schlinkojusi un te nu draudse papreefch ffohlu un tad basnizu grihb buhweht.

Draudse dsihwo itt kristigi un tizzigi. Pa mahjahm ikdeenas rihta- un walfara-pahrtari teel turreti un swehtdeena swehta teel turreta. Taggad pee draudses peeder jau 400 dwehseles. Masa draudsite un tomehr jau 1500 rubtus famettusi preefsch draudses wajadstahm, preefsch nabbageem un ta pr.

Lai nu Deews winneem drihs peewedd mahzitaju, kas Deewa wahrdu tehmu walloda warr fluddinaht. Taggad mahzitajs, kad nahkt, spreddiki turr Kreemu walloda, tadeht, ka Armeneeschu wallodu neproht. Un kad nu Armeneeschi attal neproht Kreemu wallodu, tad ihpats tuls mahzitaja wahrdu pahrtullo klausstajeem.

Boiligs notiffams.

Wibsemme N. walske bij kahdeem fainneekem firgi nosagti un tadeht wiini sagtu pehdas dshidami, nonahze libds daugammallai S. walske un te kahda frohdsina atrabba Tschigganus un pee teem arri sawus firgus. Tschiggani tikka faemti un nobhti pagasta waldischanat, un fehi tohs fubhtija us zittu muischu, un gribbeja no muischas us muischu stelledami tohs libds N. pilsfehtai nosubhtit. Kad no S. muischas libds R. muischai Tschiggani bij noslleteti, tad bij jau gandrihs walfars. Te nu tikka pee teem 2 Tschigganeem 6 R. walske zilweki peelikti, lai wiinus tubliht bes kaweschanas nowedd us tuwako muischu, probti, us N. muischu. Kad kahdas 6 werstes no R. muischas bij nogahjuschi un patlabban arr krehsta mettahs, tad zekschs gabja zaur kahdahm birsitehm. Mescha faseeti Tschiggani fahla daschadu neprohtamu dseesmu sawa walloda dseedaht. Zitti weddeji ar weenu Tschigganu brauza papreckschu, bet weens waddons un Tschiggans bij palikluschi labbu gabbalu atpakkal. — Us reises — knauks! — un weddejs gar semmi bes samannas. Tubliht faseetam strikkus ar nasi pahrgreesufchi un to waddonu wehl labbi ar sawahm dschenschallahm fadausijuschi, fhrehje nu 3 Tschiggani ar pazeltahm nuhsahm us teem preekschajeem Tschigganu weddejeem. Schee nelo no pakkala palikluscha beedra nelaimes nesinnadami, nedf juttufchi, ka zitti Tschiggant no mescha isnahfufchi, gabja bes bailibas un drohschi. Bet, ak tawu breefmu, kad jutta, ka bur-lakas jau ar winneem fahza strahdaht! Zitti mukka prohjam, zitti turrefahs pretti, — bet Tschiggani dabbuja wirfrohtu un ir ohtru wajadseja palaiht wakkä, jo tee ar nasi strikkus pahrgreesa un weddejus breefmihi fakahwa ar sawahm swinna rungham un weenam weddejam tee ar nasi schohlös eegrub-duschi, ta, ka tas drihs pehz tam nomirris. Paschi tee aismukluschi prohjam un libds schodeen wehl nau peedfihki. Tadeht, kam tahda gaita gaddahs, lai irr prahtigaki un nepalaischahs us sawu spehku un gudribu. P. S—g.

Rappa-wainags

Deewa meerä aishahjuscham ehrgelku-buhwetajam un ehrgelneekam pee keepajas Latw. Annes basnizas

Kahrlim P. O. Herrmannim

Septemberi 1868,

pihts no F. Schönberg.

Sima galwa kappä gabja
Muhfu mihta Hermannu;
Stunstneeks sawu stunt' astahja
Sesch' desmitä gaddina.
Wahjiba to mohzija
Libds pee galla peewedda.

Dauds gan lassitaji sinnahs,
Kas fehi firma galwina,

Kam fehis kappu frohnis pinnahs,
Kam feht nahwes-peemina.

Ehrgel's irr Herrmannis
Tschu semme tschijis."

Nu feht galwa pakrittuht,
Kas scho stunsti strahdaja,
Meera-weeta apgulluht,
Ehrgel's, kas gabdaja.

Mohhs irr leels tai weetinä,
Mohhs fehi stunstes ammatä.

Neween teizams stunstneeks mirris;
Bet arr wihrs, kas slavejams:
Drangam drangs irr kappä birris
Lainnigs, kreetnis, ustizzams.
Tadeht leelu wainagu
Bukotu wiess kappinu.

Duffi kappä, firmais Tschitst,
Nu pehz deenas puhlina,
Saldu duffu Deems gribb fwehtst
Tewim, libds aust deenina,
Kur no kappä isjelsees,
Deewa preekschä stahdisees.

Tur Tew skannehs debbes' spehles
Tuhstosch balts jantaki,
Kur teiz Deemu eng'lu mehles
Debbes' kohri sawadi,
Krahshnaki ka ehrgel's
Basuhnes tur noskannehs!! E. J. S.

S i n n a.

Swehtdeen tai 22. Dezbr. no pulst. 3 libds 5 Wehr-manna dahsa leelaja fahle wehl stahstschu pahrgäku, to wissu israhdidams us dabbigu un stunstigu wiht, lai katram buhtu weegli faprohtams. Klauktajeem katram jamakka 20 kap.

Woi pahrg dabbas leetahm wehl us preekschu stahstschu, to newarru apfohliht, deht ta, ka libds schim irr ittin maf klauktaju bijuschi. Kad 22. Dezbr. wairat nebuhs, tad tahdas pamahzschanas ihri atmettischu. Teem, kas irr Latweeschu beedribas lohzehti, to sinu dohdu, ka tahdas stahstschanas arri beedribas nammä welti netureschu, deht tam, ka man pascham leetas, kas preeksch israhdischanas wajadstigas, nau du makka. B. J. Rosenbergs.

Par firnu.

Mahjas weefa lassitajeem te Mihgä sinnamu darram, ka Mahjas weefa apstelleschanas preeksch schejenes faudihm arri peenems Stabusch lungs pee Holm lunga fabrika, N. Drescher lungs sawa bohde Felgawas ahrrigä un Schulz lungs sawa bohde, Pehterburgas ahrrigä, leela Aleksander-eela pee ta leela pumpja. Turpat pee teem kungeem arri warrehs katris apstelletajs iknedel sawu Mahjas weefa kappu fanemt. M. Leitan. C. Plates.

Andeles-sinnas.

Mihgä, 13. Dezbr. Laiks peelaidees, lehns un miglains.
Sihla andele. Ruds kweeschu 1 r. 60 l. libds 1 r. 70 l. rublu 1 r. 12 l. libds r. — l. meeschu 110 kap. libds 1 r. 15 l. ausu 1 rub. 80 kap. libds — l. par puhru. Ruds kweeschu miltu 5 r. 50 l. rubu miltu 3 r. 10 l. libds — kap., bihdeletu rubu miltu — r. — l. meeschu putrainu 5 r. — l. libds — r. — l. grilku putrainu 4 r. 20 l. libds — r. — l. ausu putrainu 5 r. — l. grubbu putrainu — r. — l. firu 5 r. — l. libds — r. — l. karuppeku 1 r. 60 l. libds — r. Bohds sweesta 5 r. 20 l. libds — r. — l. Muzza fahls: far-lana 6 rub. 25 l. balta rupja 6 rub. — kap. smalka — rub. — l. at-mesa fahls — rub. — kap. — Silkes lasdu muzza 11 rub. 50 l. eglu muzza 11 rub. — kap.

Ahtidedams rebaktehrs M. Leitan.

No jensures atwehlehts.

Mihgä, 13. Dezbr. 1868.

Sludbinaschanas.

No Zehfu pils-muifchas pagasta-waldischanas preeberrigi. Imä un Ztra lobfeschanas-Klasse stah-webami lohjekti usajinat, tai 3. Janwar 1869 gaddä Zehfu pils-muifcha pre lohsku-wilkschanas libd ar wezzuma-sihmehm fanahst lä arri sawas fcha un nahlofcha gadda waltschanas nolihofnaht. Zehfis, 7. Dezember 1868.

Zehfu pils-muifsch. pagasta-wald. wabedä: 2 Pagasta wezzalais: M. Kalnia. [Nr. 635.] Wag. ftrihwers: K. Kannep.

No Zehfu mahjitoju - muifchas walts - waldischanas teel wiffem pee fchibis walts preeberrigem walts-lohjekteem zaur fcho sinnamä darricht un usdohis, lohfschu-wilkschanas dehl libd ar sawahm wezzuma-sihmehm bes atrakel-palktschanas us 2. Janwar 1869 g. pullji. 10 no zitra pee fche-jenes walts-waldischanas fanahst, — tä lä arri sawas Krohna- un walts-makschanas libd peemineetas deenas nolihofnaht.

Guhger-mahjä, 3. Dezember 1868. Zehfu mahjitoju-muifchas walts-wald. wabedä: Walts wezzalais: S. Drengrmann. [Nr. 161.] Stahwers: S. Kampe.

Darru fche sinnamu, lä Sahmu-falla, tais pee Wifsemes gubernas preeberrigahm muifschahm Sandel un Eblitit semneef- jeb arri muifchas - semme (ar mahjahm) par 75 rubteem par dahleeru pahrodhdama irr.

No wiffahm mahjahm eelsh tahm diwahm wal- stihm zaur gubernatoira leelunga pawehleschannu filla tee fainneekt no saldareem isikiti un us zittu semmi aistelleti, zaur to, la wizeni fahfa dumpohst, dohmadami pee taggadesas lohposchanas nojelschanas to semmi par welti mantohst.

Todeht ware taggad tur dabbuht kuru mahju ween griib, jeb arri wazal mahjas lohpa, jo winnas til no 12 libd 22 dahlerus leelas irr. Tahs mahjas no Sandel, arri dahsas no Eblitit muifchas stahw pashä jufermalla, tur lohst kag- gata sweija un neebes preefsch jumteem irr. Almenu lauschamas weetas irr leeleem plattcheem un afmenu preefsch buhwefchanas gawishi derrigi, jo wizeni ar zirweem apzedritami. Zihumi, pla- was un gannidas irr wiffas ar afmenu feht- nahm. Zihumi lä arri zitta semme irr flaji no afmineem.

Dauds mahjahm irr arri sawas weh- dolenawas, par turrahm ne las naw jamafsa.

Zihumu semme irr pee wairafahm mahjahm: 1/2 no pirma, 1/2 no ohtra un 1/3 no trescha num- mera, bet zaur zaurdehm no ohtra nummura.

Plawas irr no ohtra nummura, un pufse ar leelas-lohkeem, lä: ohjoleem un t. j. pr. apau- guschas. Tahs plawas gar jufermalla irr kla- jas un ta fahle fahliga, tadeht las seens til pat fpehigs lä aufas.

Seemä ware pa seemas-zelku zaur Pehinawu turp aishraukt un tur apstaitidamees fahdas prez- zes eepirti, jo tur wifp par treschu daku leh- tals irr.

Nawassara ware ar dampfluggi it katin tresch- deenu un festdeenu no Nihgas us Arensburgu par 3 rubli pa 12 stundahm aishraukt lä arri at- braukt. No pilssehtas irr tahs muifchas 16 wer- tes taplu.

Sirgus un lohpus, lä arri zittas leetas naw wajadigs libd nemt, jo tur it katin brihti to labbato sirgu par 20 un to labbato gohwi par 10 rubteem ware dabbuht pirti. Kalpi sinnamä irr breibnum lehti.

Kad pirzeju til dand ne- atrastohs, tad tahs mahjas, ja lam palitohs arri us renti ware is- doht, prohti par 4 rubli par dahderi.

Pirzeji jeb rentineekt, las klattalas sinnas gibd dabbuht, lai melbejabs sem Kohnneses pufemui- schas preeberrigas Rihdaj lohpu-muifchas pee Sarria.

Za medroschana un rohbeschu eerahdischana un t. pr. irr man appatsch-rakittam no teem ba- ron leelungeem Sajs usdohä.

A. B. Sarria, swehrinachts un apstiprinachts Ionbraut- kollegiuma mehneekt.

No Ahrlawas (Erwahlen) pagasta-waldischanas tohp wiffi pee Ahrlawas pagasta un pee teem ar Ahrlawas sawenoteem pagasteem, Sten, Lim- buschu, Bohbuschu, Boverwahl-Lubbi-Ohschen, Pooopraggi, Puhnen, Sahmaklu, Sefelautu, Lin- gern un Zingzi, preeberrigi pagasta-lohjekti kurri re- ktruschu gaddos stahw, zaur fcho sludbinaschanu usajinat, tai 20. Dezember 1868 g. pee fchibis pagasta-waldischanas pee lohfeschanas atnahst un sawas frustamas-ihmes libd nemt.

Ahrlawa, tai 5. Dezember 1868. Pagasta wezzalais: A. Gerasmanu. [Nr. 1615.] Pagasta ftrihwers: Koch.

Allaschu basnijas-brawose, 8 werstl no Sig- guldes, tohp itim labbi un brangl ohjolt un ohfchu lohst pahrodht, las lohst geldigi preefsch wahju, raitu, lä arri fanmanu un raggawu talpfschanas.

Zapat it arri weht baschas semneetu mohjas ar labbu semmi, plawahm, mescha semmi un gan- nibahm tohp pahrodhtas. Pirzeji lai peemelde- jahs pee Zuhdashu muifchas dsimta leelunga. Zuhdash-muifschä 10. Dezember 1868

G. v. Stein, dsimt- Leelstungs,

Tai pee Straupes basnijas brawdes preeberriga Daibemmuifschä teel libd 10. Janwar 1869 g. 15 libd 20 puhmeetu leels mesch pahrodhts, las ar buhnlohktem lä arri ar malkä zehrtameem loh- keem apausis. Teem kom luste us ptefschannu, libd peemineta laita, pee tahs weetas muifchas- waldischanas japeetejahs.

Weena 2 arllu leela muifcha Nihgas kreife irr pahrodhdama zaur

konfultenta J. G. Kielrose, 2 Leelä Smilfschu-eelä Nr. 15.

Safelautä, Alessander-eelä Nr. 34 irr mahja pahrodhdama ar turlacht preeberriga lohku un fakra-dahrsu un wajadigahm zittahm eblahm pee mahjas-fainneekta Müller.

Weeta tur dsirnewas buhweht!

Semmes-gabbals, tuwu pee Witepftas pilsseh- tas pee lahpas upptes pashä dselju-zella malkä stahwedams un par buhwplazzi preefsch jaunahm dsirnewahm lohst derrigs, teel no lahpas muifchas pahrodhts un ware tohs tuwafas sinnas pah- to dabbuht Nihgä, Ministeri-eelä Nr. 4 pee 3 A. G. Scheinplang.

Pasemmiga sinna.

Darru sinnamu, lä es te Nihgä, Kofy-eelä Nr. 18, Witta nammä, raktsim eepreiti

tehjas - magafihni

eetajjis, turrä dabbujama pateefa un labba Rihnas semmes tehja no 120, 140, 160, 180 kap. libd 2 rubl, un wehl dahrgafu par mah- zinu; apat arri labbu zuffu ru (rafinadu) pa 18, 18 1/2, 19 un 20 kap. mahzina un fmeffigu la ffitju pa 28, 35 un 38 kap. mohzina; zennu allasch turrehs bes uspraffschanas un frachjums buds arween baggatigi apgabbadts.

Pecher Orlow, piernaje tehjas-andelmas no Moskawas.

Darru fche pasemmigi sinnamu, lä es fchnoh- res, pohgas, trodeles un frannas wiffadas pebrwes pagaitawoju, par kreitnu darbu gal- wotams. — Ar sawahm wajadigahm apmekleht libd Andreij Adamsohn, 3 Stahru-eelä, Hartmanns nammä, ee-efschana Jahna basnijai pretti.

Labbus radfu milius, faufu un stjaju raugu, lä arri labbu bradzju preefsch lohpu-barro- fchanas pahrodht par lehtu sirgu tai jaunä fchekstenu fabriki Russä, prettim Koppafchu wastet. — Turpat arri tohp labbas Olandeeschu gohbes pirtlas preefsch turrefchanas un wehfschi preefsch barroschanas pretti nemti.

Mahrtin Bullen.

No Zelgawas fche atrahkufe, pasemmigi sin- namu darru, lä es te us dsibwi nomf- damahs

puzmahkerenes darbu

Strahdashu un famä krahjuma gattawus turrefchu wiffadas mantas preefsch puzzes lä: aubes, faptes, appatas un pelletas apsprautas zep- pures pa 2 rubli gabbala un dafchadas mo h- o es-pukkes. Prohta arri mattus friseereht un lottas regreest. — Luddju ar sawahm wajadig- bahm manni apmekleht.

Zehfis, Oktobeta mehneji 1868. Schenni Kanning, Leelä eelä, Underfohna nammä,

Wihna-pagrabs un lifkeru-fabrikis.

Gohdajameem pirzejem us nahlofchahm swehtu deenahm peedahwajam muifhu pitnigi apgahdatu wihna-pagrabu, tä lä mahju fabriki tajitus li- keerus un tä proham par lehtalo zennu. Apso- lam fatra labbi apdeeneht.

J. S. Wickel un beehr, Wehwer-eelä Nr. 11.

Klohtakti preefsch ballinaschanas un lohpa preefsch seepu waldischanas libd ar pamahzichannu fahpä wiffi winna jabrushe, par lehtu zennu dabbujama pee

Wiltuma Wetterich,

bohbes wahrd: A. un B. Wetterich, pee Pehtera basnijas.

Za pulkitemu = bohde

leelä Pils-eelä Nr. 20, peedahwa ar apgalwofchannu no fama nupat aikal no jauna pawairota krahjuma selta un fudraba feschas-pulkiteemus par zettu un uszittam zennu. 2

Janas lammanas, ihpafchi peena- un fimju- andelmanneem derrigas, tä lä sirgu ware dabbuht pirti, Abr-Nihgä leelä Kallej-eelä Det- lowa nammä Nr. 50, jehä.

Bolmaré,

E. G. Henfchela bohde

(pee Jaunbrabta)

peedahwa us nahlofcheem seemas-swehtkeem wif- fadas sortes

behrnu - spehles

par ittin lehtu zennu tä lä arri dafchabus faldumus.

Qabbi rihja fchahwei rudsi un mee fchi pah- rohdami Engelart-muifschä Krimuldes basnijas- brawds.

Orä Nowember f. g. irr Nihgä weens tumfch- brenns nandas maks (Denfelbuch) pofaudehtis tizzis, turrä eelshä atraddahs: weena Nihgas fchpahr-kaffes augtu-augtu fihme (Zin- seszinsfchein), 70 r. f. leela, isdohä tai 30. Ok- tober f. g. us to wahrdu „Zurre Preedes Erben“ un ar to Nr. 15.897 apshmeta, — tad wehl 1 rubli papihra-naudas un weens kupon (Coupon) no weenas Wifsemes fihlu-grahmatas, leels 2 rubl. 50 kap.

Tas gohdigs atraddejs teel luhgts, tahs min- netas leetas, itt ihpafchi to zinjes-zins-fihmi prett pateizibas- algu nodohst Pehterburgas Abr-Nihgä Ed. Ziecmanna lunga pall-lambari.

Tai nakti no 28. us 29to Nowemberi filla Zehfu kreife, pee Launafalna pafes bohde uelautia, tur leela daku fahbalu, melnas justes, telkabbas un zittas bohdes-mantas isfagtas, tä lä arri lappara- un fudraba-nanda. — Ras pahre fcho fahpshu tahju staidru sinnu warretu doht, teel luhgts, prett 50 rubteem gohda- jeb pateizibas- malfas turpat Launafalna bohde jeb Pehpis-muifschä to sinnamu darricht.

Krusta neffeja.

(Statt. Nr. 49. Beigums.)

Fridrikis iflahpa un mahjā eegahja. Sullainis teiza, ta palkawneeze us pilsfehtu braufusi un ka leelmahte effoht dahrsā. Fridrikis steidsahs us dahrsu.

Elise pazehlahs no benka un tā kā pahrmesdama praffija, kam til ilgu laiku tē ne-effoht bijis.

Fridrikis atbildeja, ka winnam deenesta darrišanas bijušas, bet ka taggad us 3 mehnescheem effoht atlaists. Jo winnam jabrauzoht bes karveschanahs us Kaunas gubernu pee mahtes brahta. Riht jau wiafch braufschocht.

Elise, to dsirdoht, palikka gan bahla, gan farana, tā ka Fridrikis gan skaidri warreja manniht, ka Elises firds winnam peederreja.

Un tā arri bija. Kad Fridrikis praffija, wai Elise winnam par seewu gribboht palikt, tad Elise nefazzija wis ne!

Un tomehr Fridrikis gluschi preezigs wehl ne-iffkattijahs. Wehl leels almins bij janowek.

„Wai teescham mannim no wiffas firds ustizzees?“ ta wiafch praffija.

„Es esmu dauds, dauds zeetusi,“ — tā Elise atbildeja — „wis tas irr nogrimmis, itt kā swaigšne kridama issuhd. Tewim peederru. Ko wehl gribbi?! Kam manni wehl ar tahdam jautaschanahm mohzi?“

„Wai siini, kurfch tas wihrs irr, kas toreif schahwa, kad ta nelaiime notikka?“ tā Fridrikis praffija.

„Tas jau fenn dufs kappā!“ tā Elise atbildeja.

„Ne wis, Elise!“ — tā Fridrikis fazzija —

„es, es esmu tas schahwejs!“ Elise stipri satrubahs un palikka bahla kā lihks. „Tu, tu tas schahwejs!?“ „Ja, es!“ — tā Fridrikis fazzija —

„Es pee tawahm behdahm esmu wainigs un tomehr esmu newatnigs til labb' Deewa kā zilweku preefchā. Es nemas neredseju ne rahmi, ne wahgus. Mesch tur irr bees. Wai tas bij grehks, us wannagu mehrkeht un schaut? Es tewi zehlu is uhdens. Sewi paschu apfuhdseju, kā fleplawu. Mohkas besgalligas mannim bij jazeesch, deenu no deenas. Schahs mohkas wairojahs zaur to, ka manna firds ar stipru, karstu mihlestibu peefehrahs tai dwehfelei, kas zaur mannim nelaimiga bij palikkusi. Un es apnehmohs, zaur firsniugu mihlestibu winnai atlihdsinaht tahs fahpes, ko, tai, lai gan sinams netihfcham, biju padarrijis. Es esmu nahzis Peterburgā, jo Peterburga mannim palikka mihta, kamehr tu tur biji. Es 3 gaddus ap tewim esmu bijis. Es esmu gaidijis. Es esmu kluffu zeetis, negribbedams tewi, baidiht, tewi, kas, fawas affaras wehl nebiji noslaukusi. Bet nu tas laiks klah. Riht man ja-aifbrauz. Elise, wai mannim gribbi peederrecht, jeh wai schodeen pehdigo reis tawu waigu esmu redsejis?“

„Lauj mannim walfas apdohmatees, Fridriki!“ tā rohtas pazeldama Elise luhdsahs.

„Ne, Elise, mannim tuhlt jadabbu skaidriba. Wai mannim peedohdi un wai mannim gribbi peederrecht? Ja ne, tad man' ja-aifset un tu muhscham mannu waigu wairs neredseji.“

Lai nu lassitajeem peeteef, ka Elise tahdai stiprai mihlestibai newarreja pretti turretees un ka Fridrikam labpraht dewa til labb' rohku kā firdi.

Pa tam starpam palkawneeze no pilsfehtas bij atbraufusi un gauschi preezajahs, kad Elise tai teiza, ka Fridrikam par bruhti palikkusi.

Wiffi 3 kohpā sehdeja. Bet palkawneeze gandrihs weena patti runnaja. Fridrikis un Elise kluffā firdi sawu laimi pahrdohmaja.

Beidoht Fridrikis fazzija: „Wai netaunosees, Elise, ja riht' braufschu pee mahtesbrahta?“

„Wai teescham gribbi aifbraukt?“

„Ja, siunams,“ — tā Fridrikis atbildeja —

„wezs mahtes brahls ar gaidifchanu us manni gaida. Es esmu apfohljijis, ka jo drihs nahfchu un mannim faws wahrds japeepild.“

„Tad tewi nedrihstu wis laweht,“ — tā Elise teiza — „bet mannim leelas behdas buhs tewis deht. Kaunas gubernā Pohku dumpis plohsahs. Taws tehws nu gan rakstijis, ka muhsu karra spehks tur effoht. Bet kad nu dumpineeki wirsrohku dabbu? Kad tewi wangōs nemm, jeh eewaino!“

Un tomehr to wezzo wihru kas manni tā mihto, tahdās behdās un tahdā trohfsni weenu paschu newarru atstahht. Tu gan siini, Elise, zil grucht' mannim nahfahs, no tewim schkirtees, bet tu arri siini, ka eeschana irr mans peenahkums.“

„Taisniba gan, Fridriki, tew' kā gohdawihram gan ja-eet.“

„Pateizu tewim, Elise. Tahdu wallodu no tewim esmu fagaidijis. Tahdu seewu mannim waijaga. Ak zil mehš buhšim laimigi. Es ar tewi warru leelitees un es pateizu Deewam, ka wiafch tewi mannim schkinkojis!“

„Ja, Deewa schehlastiba irr leela, to arri manna firds juht. Es winnam ustizzeschohs. Wiafch tewi fargahs un weffelu atlal mannim peeweddihs.“ Tā Elise teiza.

Fridrikis nu atwaddijahs no Elises. Dhtrā deenā, no pascha rihta wiafch jau sehdeja wahgōs un brauzas us Kaunas gubernu, kur, kā jau fazzihks, toreif Pohku dumpis plohsijahs.

Fridrikis laimigi atnahza pee mahtes brahta, kas winnu fanehma kā mihtu dehsu. Schinni apgabala bij pilns meers un Kreemu saldati pa muhscham un pee semneeteem bij eefohrteleti.

Mahtes tehws meefas pehz bij gauschi schwaks un nodillis, bet gars wehl bij jautrs un weffels.

Kad Fridrikis winnam stabstija, ka Elisi apnemschoht par seewu, tad wezzais lungs fazzija:

„Mans mihtais dehs, labbaku siinu tu mannim

newarretu doht. Schi stana manni gandrihs weffelu darra. Klau, fo tewim teiffchu!"

"Nu, fo tad, mihtais mahtesbrahlt?"

"Satt", woi tu weenumehr Peterburgâ deenestâ gribbi palikt?"

"Nè, tas mannim prahâ nenahf;" — tà Fridrikis atbildēja — "es jau Elises deht ween us Peterburgu esmu gahjis."

"Nu labbi," — tà wezzais lungs fazzija, — "ja Peterburgâ negribbi palikt, woi tad kahdus gaddus, kamehr Deews mannim wehl liks dshwoht, ar sawu jauno feewu tè pee wezza mahtesbrahla negribbi dshwoht? Sinnams, kâ schihs mannas muischas lungs. Es no jums zittu nepagehru, ka manni mihtojat, es leelu muischu wairs nejaudaju waldbiht. Apprezzejees ar Elisi un nahz tad schurp! Kâ tewim schis padohms patihf?"

"Bateizu tewim, mihtais mahtesbrahlt, es tawu padohmu peenemmu. Tizzi drohfschi, ka Elise un es tewi kâ klahjabs lohpsim, un ka tewim ne kas nekaitehs."

"Lai tad nu tà paleef!" — tà mahtes tehws fazzija — "Tu laikam stipri pehz Elises ilgojees?"

"Ja, gan, kâ tad nè!"

"Klau! Es taggad juhtohs stiprats un warrbuht kahdas neddetas bes tewis warreschu istikt. Reiso tuhlt us Peterburgu, apprezzejees ar Elisi un nahfat tad abbi diwi atpakkat pee mannim. Dum-pis kâ rahdahs, drihs pawiffam buhs isdsiffis. Tuhsh pilnâ drohfschibâ tè pee mannim warreseet dshwoht."

Fridrikis mahtes brahtam rohku speeda un fazzija, ka labprahf tà gribboht darriht, kâ mahtes tehws teizis.

"Nu, tad taifees jo drihs us zellu" — tà wezzais lungs fazzija — "jo drihsal reisoft, jo drihsal atpakkat buhseet!"

Dhtrâ rihâ karrite ar trihs sirgeem pa Peterburgas zellu brauzä us tuweju postes-stanziju. Karrite laimigs Fridrikis sehdeja. So kursch laimigs teizams, ja ne bruhgans, kas ar abtreem sirgeem pee firdsmihtas lihganinas brauz?

Beksch gahja zaur leelu meschu. Peepefschi schahweens sprachst turumâ, wahgi apstahjabs. Fridrikis uslezz un reds, ka weens no teem sirgeem pee semmes guff un wahrtahs affinis. Winsch panemm pistoli un gaili uswell. "Laupitaji, laupitaji klabt!" tà kutschers brehz. Paschulail' leels pulks strandainu rasbaineeku, ar iskaptehm un plintehm apbrunnoti, ar leelu kauschanu karritei uskriht wirfü. Dhtrâ schahweens sprachst un kutschers gahsahs pee semmes. Sirgi no laupitajeem pee galwahm tiffa turreti. Fridrikis atskahrta, ka tè mas glahbschanas zerribas effoht. Winsch tomehr apnehmahs, wihrischi pretti turretees. Pistoli pazehlis winsch stahweja wahgös. Winsch pahrslattija laupitaju pulku un flaitija wairaf ne kâ 10 zilwekus. Diwus noschahwis winsch panehma ohtro diwstohbru pistoli un wehl diwus usbruzzejus nogallinaja. Nu winsch

sohbini nehma rohâ un ij wahgeem lehziis laupitajeem usgahja wirfü. Wifs pulks blaudams un kaudams wiinu aprinkoja. Peepefschi Fridrikis duhreenu mannija fruhkis, azzis palikka tumshas un winsch bes samannas kitta pee semmes.

Muischas junkurs no pufsmuischas us muischu jahdams, Fridriki atradda affainu, bes dshwibas. Wihrs tuhlt lehfschus laida us muischu. Wezs barons bes kaweschanas pats atbrauzä. Fridriki eelikka wahgös un lehnittinahm aishwedda us muischu. Dakteris atajinachts wiinu gan atkal atdshwinaja, bet mas ween dewa zerribas. Plauschi stipri effoht eewainoti. Laikam gan buhshoht jamirft, bet kahdas neddetas taf wehl warroht dshwoht.

Kad Fridrikis atkal pee samannas tiffa, tad pirmeewahrdi, fo fazzija, bij schee: "Nabbaga Elise!"

Wezzais nelaimigais lungs sehohs wahrdus bij dshrejis.

"Wiina jau tapat kâ Fridrika feewa irr. Tas gan klahjabs, ka Elise pee Fridrika irr, kad winsch mirft. Elise buhs manna meita, lai nu Fridrikis paleef dshwih, jeb lai winsch mirft."

Winsch gahja rakstama istabâ un ar trihzedamuru rohku Elisei tà rakstija: "Manna nabbaga, nelaimiga meita! Kaut Deews mannim nebuhtu kahwis, tawu Fridriki schurp aizinahf. Laupitaji tam usbrullufchi un to nahwigi eewainojufchi. Nahz pee mums. Warrbuht, ka Deews wiinu liks dshwoht. Tu' bes wiina jau newarri buht. Steidses — luhds Deewu — nemmees drohfschu prahtu!"

Tad winsch sawu junkuri fauzä un tam papilnam naudas dewa. "Nemm scho grahmatu un brauz ar posti us Peterburgu. Netaupi naudu. Brauz deen' un naff'. Dohd to grahmatu taf leelmahtei Elisei. Tu wiinu schurp atweddisi. Wifswehlat' pehz peezahm deenahm taf grahmatu waijaga Peterburgâ buht. Steidses! Lai Deews tewi pasarga!"

Behdu-stannu dabbujufi, Elise ar wehja-spahrneem, naudu iskaidama, atbrauzä tanni muischâ, kas Fridrika mahtes brahtam peederreja. Bet kâ wiina isflattahs! Wiinu gandrihs wairs newarr pasihf. Waigs bahls un fakrittis. Elise taggad par desmit gaddeem wezzaka palikkust. "Woi lahsti mannim guff wirfü? Woi esmu pasubdinata, ka man janefs wiffas behdas, kas ween zilwekam warr usbrukt?"

Wakkars mettahs. Deena bij flaidra. Saule noreetejohf eeskattahs wahjineeka istabâ. Us gultas guff wihrs, ar nahwi laudamees. Pee gultas us zeffeem mettusees un sawu mihtako ar rohkahm apkampdama guff jauna feewa. Sirmgalwis us trehflu fehsh, trihzedamas rohkas falizzis, galwu us fruhkim nokahris.

"Elise, firdsmihtä feewa!" tà Fridrikis fakka ar kluffu balgi. Tâ fazzidams winsch labbo rohku pazelt un Elisei us galwu leef. "Ne-issamiffes, Deews

grihb, lai schkiramees. Bet mehs attal redsejimees tur, fur nahwe muhs wairs neschkirs."

Un nu mirrejs sahla muldeht, bet ar engeta muldeschanu. Winsch rohlas pazehla, un fazzija ar fluffu bassi: „Gulbi skreen prett debbestim. Slatt', tà wiannu spahrni spibb. Arri es winneem libds skreeschu, pee Deewa, al! kahds tur irr flaisstums un jaukums! Arturs irr tur. Arri tee behrnai mannim pretti nahl. Klau, tà engeti skandina, Glise. —"

Glise un firngalwis, abbi atskabrst, tà pehdiga stundina klatt. Winni skattahs us Fridrika. Waigs wiannam irr flaisis, tà tà apskaidrohts. Winsch irr isdissis.

Glise raudabama sawam mihtam aisspeesch azzis. Abbi mettahs zekks un Deewu luhds, lai spehfu dohd pee krusa neschanas.

Deewa luhdsesus krusis dauds masaf speesch ne tà kurnetajus.

Bezais lungs tomehr scho sitteenu newarreja panest. Winsch nomirra pehz kahbalm neddefahm. Glise wiannu kohpa tà lailam tehwi. Kad arri wiannam azzis bija aisspeedusi, tad kahdà weentuta weetina apmettahs us dsihwi.

Fridrika pehdigos wahrds wianna ne kad ne-aismirsa. „Deews grihb, lai schkiramees, bet mehs attal redsejimees." Schee Fridrika wahrbi winnai been' un nalt' skanneja aufis un firbi. Tè, prohti pee Deewa, winnai werdeja eepreezinashanas alla, kas ne kad ne-issilla.

Un lai gan paschaj mas ween preeka bij pasause, tad tomehr tas winnai bij par leelu preeku, zitteem preeku darriht, par nabbageem, zeesdameem, affaras leedameem apschelodamees.

Tà wianna Fridrika garrà dsihwoja un mihtoja, kamehr scheligais Deews winnas karsto ilgoschanos peepildija un krusa nefeju saweenoja ar teem mihtem, kas tai papreeschu bij aishgahjufchi.

Monsieur de Paris.

Monsieur de Paris Frantschu wallodà to paschu apshime, to pa Latwisli: Parises lungs. Parise irr Franzijas galwaspilsfehja un ar to wahrdu: Parises lungs, Frantschi eeshime Parises bendi.

Parises lungam mas ween darba, prohti taggadejam. Winsch meerigi no sawahm eenahlschanahm warr dsihwoht, kas deesgan leelas irr. Parise wiannam skaisa mahja un ahrpufs pilsfehjas, pa semmehm, Parises tumumà, wihram attal irr waffaras mahja, jauki apstahdita ar pulkehbm un pulku-truhmeem. Dasch labs Pariseetis scho wihru apstausch. Kai gan wiannam tal weens breefmigs ammat is, tad tomehr, tad wianna preekscheels no ammata atstahjabs, 30 zilwek pehz sehabs weetas kahroja, kurru starpa diwi dakteri atraddabs. Bilweks grihb dsihwoht un grihb labbi dsihwoht. Un to Parises

bende gan warr, jo wiannam par gaddu 6000 franki lohnes un bes tam wehl ohtree 6000 franki preeksch reisofchanas.

Prohti katrai kallateesai Franzija irr saws bende un sawa giljotine. Giljotine irr weens smalki isdohmahts un isgudrohts nahwes rihts, ihsti faktoht, weens zirris, kas ar johni zilwekam uskriht un tam galwu azzumirkli tihri nogreesch. Agral bendes ar ihsto zirri us nahwi pasubdinattem galwu nosappaja. Tas gan bij weens breefmigs gabbals un nabbageem nosohbdijameem daudsreisahm breefmigi bij jamohjabs. Kad isgahjufcha gaddu simtana gallà tas leels dumpis iszehlahs Franzija, fur zilwek pa dauds tuhstoscheem ar nahwi tikka nosohditi, tad weens dakteris Giljotins wahrda, jaunu nahwes rihtu isgudroja, ar to zilwekus bes kahdas mohzishanas warreja noteesah. Pehz isdohmataja wahrda to nosauza par giljotini.

Tad nu katrai kallateesai saws bende un sawa giljotine. Kad ahrpufs Parises kahds zilweks ar nahwi noteesajams, tad sinams bendei, ar giljotini pawadditam, ja-aisreiso us to weetu, fur tas noteesajams zihweks atrohdabs un par to tad winsch dabbu labbu malku. Maschins preeksch reisofchanas teel eepakkahs un kad bende sawu mehrki panahjis, tad to attal ispalka un pufsnalki noleel tur, fur jaleel. Kad sawu darbu isdarrijs, tad maschins attal teel eepakkahs un us Parisi atpakkat wefts. Par kohrteli giljotinei par gaddu jamalka 600 franki.

Taggadejs Parises lungs irr fluss, rahms wihriusch, no deenwid-Franzijas. Winsch nosaujabs Heidenriks, no tà warr prast, tà wianna weztehwi no Hollandes nahkufchi.

Bende nosohbdijamo kahdas rettas minutes ween reds un nosohbdijams no bendes ne kad neteel aistilts. Ta noteesafchana noteel no pascha rihta. Masa gaisminà bende dohdabs us zeetumu un rastamà istabà sawu wahrdu sihmiti appatsch leel, fur par noteesajamo galwu, kas wiannam nu teel uskizzehts. Tad winsch ee-eet sawadà masà un tumfchà istabina, fur arri noteesajams, no preeftera pawaddihts eenahl. Diwi bendeskalpi wiannu sehina us krehflu un tad wiannam irr kalla-ants norauts, tad matti teel apzirpti un kahjas un rohkas safeetas. Nu arri pats Parises lungs, kas libds schim ar zeetuma skrihweri un ar zeetuma fargeem katta stahwejis, peenahl klatt un noteesajamo sagrahbj pee strikku galleem, ar kurreeem noteesajams safeets. Preefteris wiannu turr pee labbas rohkas. Bende ar melnahm drehbehm apgehrbts un rohka melni zimbi. Libds noteesafchanas weetai kahdi 30 sohki, tee diwi kalpi jau agral tur aishgahjufchi. Kad arri noteesajams ar saweem waddoneem tur atnahl, tad wiannu us behli leel, bende us weenu knohpi speesch, zirris schaujabs semmè un wifs irr pagallam.

Taggadejam Parises lungam gauschi gruhiti nahkabs, sawu ammatu isdarriht. Kad wiannam kahds

zilweks janoteefa, tad wiensch faturreis irr bahls kà libkis un kad sawu darbu isdarrjiss, tad glahsi uhdens mehds dsert, tà kà firbs apluffinaschanas pehz. Weenreis weens noteefajams, fo nebij gluschi riktigi us dehli lizzis, wiinam rohka effoht eefohdis.

Dasch labs gan brihnisees, kà tabdi zilwekt roh-dahs, kas til affainainu ammatu tomehr gribb us-nemt. Bet ne ikreis tas ammats ar preeku labprah-tigi tiffa usnemts, bet neretti ar leelu reebumu. Agraf tas gandrihs par liffumu bij palizzis, ka ben-des dehlam atkal par bendi bij japaleef. Neweens pats ammatneeks bendes dehlu nepeenehema ammata. Tà tad weena familija neretti zaur wesseleem gaddu simteneem bija par bendes familiju. Tà tas arri bija pee Sansona familijas Parise. Tee San-soni wairaf kà 200 gaddus no weetas bija par bendehm.

(Us preekscht beigums.)

Laure un Swilpis.

Laure: Teiz' jel, Swilpi, kà Tew pa to laiku gahjis, lamehr ne-effam tiffuschees?

Swilpis: Kà nu gahjis? arween us diwahm kahjam; taggad ifkatram tà eet, kà pats sewi dsenn.

Laure: Tà jau gan senn laikam katram eet; bet ihpafchi gribbeju sinnaht, kà Tew gahjis. Redsu, ka Tu schodeen atkal tahds saweebees, tadeht prassu.

Swilpis: Zilwekam buhs wai no ahdas is-sprahgt, kad rebs, zil gubra muhsu deenàs pafaule.

Laure: Wai tad pafaulei buhs dumjai buht?

Swilpis: Nu, tahdas gudribas, kahdu nesenn dsirdeju, ne azzu gallà negribbu eeredseht.

L. Tu arween biji gudribas mihtotais, kà tad nu pawiffam sawadi runna? Kas tad ta par gudribu bij?

S. Ta irr ta wiffu smalkaka sawaldsinaschanas gudriba, zaur fo jaunàs meitas bohjà eet.

L. Ne-aistahwi jel katru meitu; kas sawu gohdu gribb fargah, tahs jau neweens ne-aistiks.

S. Ne, Taurit, kad kahrdinatais un wiltneeks fazzitu: „fargees, tè Laws gohds bohjà ees,“ tad gan wiinam warretu pretti stahweht; bet fahsans tà nedarra.

L. Kà tad?

S. Klausees! Mihgà irr tahdas beedribas un fanahkschanas, tur meitas zaur draudsenehm teef eeluhgtas, lai nahloht palustetees un padanzotees. Tahda draudsene us meitas falka: „Mannas tantes wihs irr ammatneeks un tam nahlamu fwehtdeen wahda-beena. Tur buhs dauds jaunu puifchu un meitu kohpà; buhs labba islusteschanahs.“ Meita eet — kurra meita tad negribb dazocht! Bet kas ta irr par beedribu, par sellschapti? Winna irr maifita — ar schikihsteem un neschikihsteem, ar schikihstahm un neschikihstahm. Teem schikihsteem teef tahs neschikihstas eeprezetas; tee neschikihstee kahrdina tahs schikihstas us neschikihstibu — zaur dasch daschadahm

ffunfstehm. Tiffab teem schikihsteem kà arri neschikih-teem tam gohbigam ammatneekam par ehdeenu, dsch-reenu un musiki irr jamalka. Tad ta smalka sell-schachte! Un kad kahda gohbiga meita kriht, tad tas kahrdinatais, kas wiinàs gohdu laupija, malka tam gohbigam ammatneekam wehl kahdi rubki desmit wai peeppadsmit klah.

L. Par fo tad tas gohbigas ammatneeks til dauds malkas dabbu?

S. Par fo? Wai prahtà effi fajuzzis, ka neno-jehbsi? gohbigas ammatneeks sawu malku par to dabbu, ka gohbigu meiteni sawà tihla sawaldsinajis, zaur fo tas kahrdinatais, tas elles-praulis, warreja nab-badsitei peeckuht. Wai nu Tew azzis atwehrahs?

L. Ja, libds pat aufihm! —

S. Wehl kahds graudinsch pafaules gudribas. Dshwoja nesenn W. . . pilsehtà Widsenimè pahris wezzu iggaunu, kam saws namminsch. Abbi wezzi bes behrneem. Weenu deenu falka wihs us seewas:

„Wai sinn fo, seewia, mehds to ween istabin warr isihreht, mums wezzem lautinem til dauds ruhni ne-geld.“ Seewa atbild: „Ja, mihlais wihrin, to mehds warr darriht.“ Nu wiinni usraksta zeddeli un sitt pee durwim; tur stahw rakstihis, weena isstahba is-ihrejama. Dhtrà deenà kahds smalks kungs atwerr durwis un prassa, wai kohrteli warr dabbuht. Wez-zais Iggaunis nonenim zeppuri un rahda to issta-binu. Ar ihres-naudu wiinni falihst un kungs ee-nahf dsihwoht. Mehnesis jau pa-gallam; Iggaunis dohma, nu wiensch ihri malkahs; bet kungs nemalka. Wezzais apmeerinajahas, dohmamams, ka kungs par gadda-zettorkfni (par trim mehnescheem) us reises malkahs. Gribbedams sinnaht, wai tà buhs, Ig-gaunis kungu weenreis us treppehm fateef un prassa: Zuhk kungs warr buht par trim mehnesem us reises malkafet? „Sinnams,“ kung satbild. Trihs meh-neschi pa-gallam, kungs wehl nemalka. Nu wezza-jam duhscha falkreenahs un wiensch eet teefcham pee tunga, ar to isbahretees. Iggaunis kahdu peerendel stundu bahrees, ne kahdu atbildi no kunga nedabbuja; kungs mutti atplehsis klaufahs ween. Weidscht falka us Iggauni: „Mihlais fainneel, man abbas aufis ar watti aishahstas, ka ne mas newarru dsirdeht; Zuhfu is-stabinà kohiti pulka, kirpu; weens no teem kirpeem man aufi eelihda un fahla gaufschi kohst. Dar-reet Zuhk tàpat, zittadi Zums arri kirpis aufis eelih-dih.“ Iggaunis no kirpra sawà muhschà ne fo nedirdejis, dohma, ka tas effoht breefmigs tahps, un aishahsch abbi ar seewu aufis ar watti. Kungs to manidams weenu nakt eegahjis fainneeka is-stabinà un to ittia smalki apfadhs. Iggaunis pehzak tuffchu isstabinu apflattijis, bet kirpa ne weena ne-atradhis.

Laure. Kas gudri, tas gudri darihis; tur nau ne fo runnaht. Kant jel us to labbu arri til gudri buhtu bijeschi!